

Dansk, 1.-5. klasse
Omfang: 2-4 lektioner

Lav foldebøger om Etiopien

Med foldebøger kan eleverne lave et fagligt og kreativt produkt, hvor de både kommunikerer i ord og billeder, form og rum.

Undervisningsmaterialet om Etiopien rummer mange spændende temaer, som giver eleverne mulighed for at fordybe sig og lave et produkt, de er stolte af.

Sværhedsgraden kan nemt tilpasses, så både de store og små elever fra 1. til 5. klasses trin kan være med.

Inspiration til læringsmål

- Eleverne ved, hvordan man kan lave tematiserede og kreative foldebøger.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan lave en foldebog om et etiopisk tema med tegninger, tekst og billeder.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 2. klasse		
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer	Fremstilling 1: Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift / Eleven har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og om sammenhæng mellem skrift og billede
Dansk efter 4. klasse		
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Fremstilling 1: Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimenterende / Eleven har viden om ordforråd og sproglige valgmuligheder
Billedkunst efter 3. klasse		
Billedfremstilling	Eleven kan udtrykke sig i plane, rumlige og digitale billeder	Skulptur og arkitektur 1: Eleven kan fremstille rumlige konstruktioner / Eleven har viden om materialer og sammenføjningsteknikker til at skabe rumlige konstruktioner

---

Introduktion: Inspiration og forslag til temaer

Produktion af foldebøger er en både sjov og engagerende opgave for eleverne, og der er masser af stof og temaer i årets undervisningsmateriale at tage fat på. Her nogle ideer:

- **Foldebog om elevfortællingen 'Ørkenpigen'.** Hvis I læser 'Ørkenpigen' i klassen, vil det være oplagt at lave foldebøger, der bruger karakterer, farver, mønstre, tegninger og fotos fra historien.
- **Foldebog om Afar-folket:** Hvordan ser der ud i stenørkenen? Hvordan bor nomaderne? Hvilke dyr har de? Hvad kan gro i en ørken? Hvor er der vand? Hvad laver børnene?
- **Foldebog om Etiopiens dyreliv** Hvilke dyr kan man finde i Etiopien? Er der forskel på dyrelivet og naturen i det frodige højland og det tørre lavland?
- **Foldebog om børnene i Etiopien:** Hvordan lever børnene i Etiopien? I storbyen Addis Ababa, på landet og i ørkenen?

Masser af inspiration og billedmateriale til indholdet

Sidst i dette opgaveark finder du forskellige elementer fra bogen 'Ørkenpigen', som er lige til at printe, klippe ud og bruge i foldebøgerne. Der er også udklipsark i Opgaveark 11: Dyreplakat (tegninger) og Opgaveark 12: Lav en landskabscollage (fotos).

I kan både finde inspiration i elevbogen (enten den trykte udgave eller PDF'en på hjemmesiden i lærer-universet) og på hjemmesidens sektion 'Opdag Etiopien', hvor der både er film og billedserier.

Endelig ligger de fleste billeder fra hele materialet til download i Billedbanken i læreruniverset – hvor de er opdelt i temaer, så de er nemmere at finde og overskue.

Mere inspiration til at arbejde med foldebøger

I bogen 'Foldebøger i dansk' giver Carina Kaltoft og Malene Meyer 12 eksempler på enkle foldebøger. Her i opgavearket har vi udvalgt to af dem: Pop-up-bogen og Husbogen. Deres bog kan varmt anbefales til yderligere inspiration – der er mange tips og ideer, også til andre typer af foldebøger.

Endelig findes der en masse inspiration i de to Facebookgrupper 'For os der underviser i indskoling' (søg på foldebøger) og 'Foldebøger i undervisningen', der er Carina Kaltofts og Malene Meyers egen gruppe.

Se evt. også denne flotte foldebog fra 2019, hvor Børnenes U-landskalender handlede om Bangladesh:

<https://www.facebook.com/kisserw.winter/videos/10157779918072258>

Opgave: Lav foldebøger om Etiopien

Materialer:

- Papir og farvet karton i A4
- Skolesakse
- Blokke med linjer
- Papirclips
- Limstifter
- Farveblyanter og tuscher
- Udklipsark (sidst i dette opgaveark og i Opgaveark 11: Dyreplakat (tgninger) og Opgaveark 12: Lav en landskabscollage (fotos).
- ... men kun fantasien sætter grænser: Stofrester, bølgepap, klistermærker osv.

Sådan gør I:

Pop-up-bogen

Denne foldebog er god til at skabe scener fra 'Ørkenpigen', men egner sig også godt til bredere miljøbeskrivelser, eksempelvis fra Afar-ørkenen, Tana-søen eller det lidt bredere emne 'Etiopiens natur og dyreliv', som vi har brugt i vores eksempel.

Se foldevejledning sidst i dette opgaveark.

Husbogen

Husbogen er nem at folde, men har flere gemte flader, som der både kan tegnes, skrives tekst og klistres billeder på. Og husk, at der også er plads på bagsiden af huset.

Se foldevejledning sidst i dette opgaveark.

Godt råd fra Carina Kaltoft og Malene Meyer: lærerens eksempel-fold

Carina Kaltoft og Malene Meyer giver et godt tip til, hvordan du sætter eleverne i gang med arbejdsprocessen: Fold en foldebog i klassen, mens eleverne ser på – og skriv nogle overskrifter ind på hovedfladerne i foldebogen, der guider til, hvordan det faglige stof skal fordeles på siderne – fx 'Om ørkenen', 'Om Halima', 'Om husdyr' osv. De fortæller:

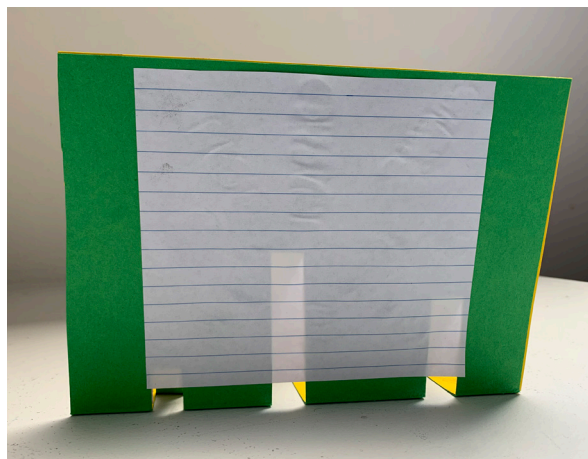
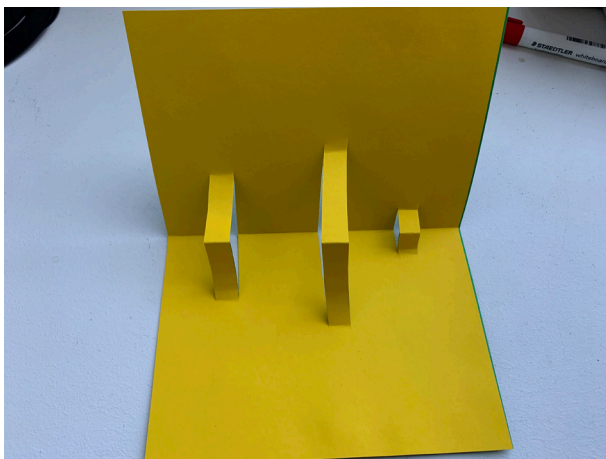
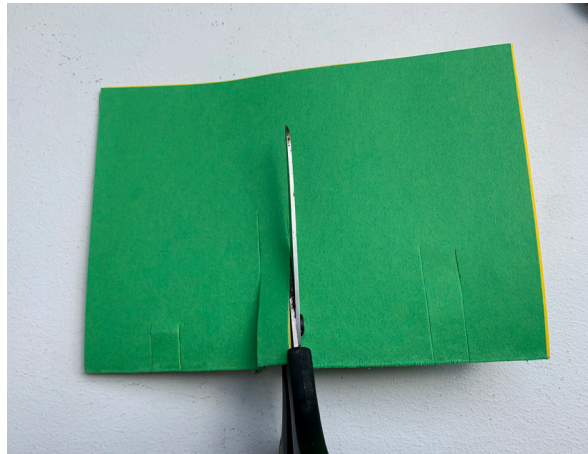
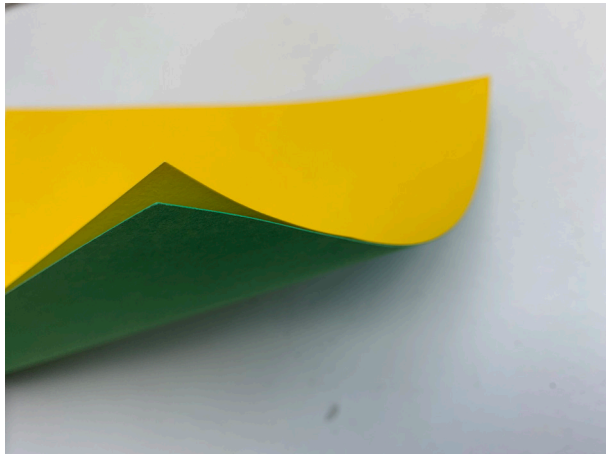
”Som en del af vores egen forberedelse til et forløb, hvor foldebogen indgår, laver vi et eksempelfold på den type foldebog, eleverne skal arbejde med. De faglige fokusområder, som eleverne skal arbejde med i foldebogen, skriver vi også ind. Lærereksemplet tjener som stillads for eleverne, så de kan danne sig et umiddelbart overblik over indhold og udformning. Desuden har det til formål at tydeliggøre, hvilket fagligt indhold eleverne skal arbejde med.

Det er vigtigt for os, at det lærerproducerede eksempel ikke bliver en stram rettesnor for, hvordan eleverne skal gribe opgaven an. Derfor har vi altid et ”fladt” og udekoreret udseende, da vi ønsker, at eleverne får lyst til at gå deres egne veje og selv udvikle på foldebogens indhold og udtryk.”

Fra "Foldebøger i dansk", side 13.

Vejledning: Pop-up-bogen

Vejledning: Husbogen

